

Pasningsvejledning for degu

1. Dyreart

Degu (*Octodon degus*)

2. Fuldvoksen størrelse

Kropslængden er ca. 13-19 cm plus halen i knap tilsvarende længde. Vægten kan variere fra 125 g til 400 g.

3. Forventet levealder

I fangenskab bliver deguen normalt 5-8 år, men kan blive ældre.

4. Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur

Deguer er dagaktive, typisk med størst aktivitet morgen og sen eftermiddag. De lever naturligt i kolonier, finder primært føde på jorden, men klatrer og springer også rundt oppe i vegetationen. Deguer graver relativt komplicerede underjordiske gangsystemer. De kan og bør altid holdes flere sammen.

Indendørs holdes de bedst i en rummelig voliere (tilpas lille maskestørrelse, så de ikke kan undslippe eller komme i klemme). Volieren skal være minimum H100 x B100 x D80 cm for 2-3 individer, men gerne større, og 25 % større areal pr. ekstra individ. Deguer kan også holdes udendørs, såfremt de altid har adgang til et frostfrit rum, rigeligt redemateriale og kan grave dybe gange i jorden. Anlægget skal sikres, så de ikke kan gnave/grave sig ud. Ethvert anlæg skal bygges godt op i højden med flere platforme og grene (3-4 cm tykke), så der er rigeligt klatremuligheder. Bundlaget bør være tykt og af spåner, træflis samt jord. Redemateriale som hø bør altid være tilgængeligt. Deguerne skal altid have gravemuligheder, helst så de selv kan etablere underjordiske gange og huler, der skal være rigeligt skyggemuligheder og mørke skjul, f.eks. redekasser (gerne nedgravet) med plads til alle individer.

5. Særlige pasningsbehov, herunder særlige krav til temperaturforhold

Deguer holdes bedst ved stuetemperatur, selvom de kan tåle en vis variation i temperaturen. I udendørs anlæg skal der altid være adgang til frostfrie områder og mulighed for at grave gange dybt i jorden (>1 m dybt). Deguen sandbader i forbindelse med pelspleje og bør mindst hver 2. dag have adgang til chinchillasand. Grene og evt. en gnavesten skal altid være tilgængeligt som gnagemateriale, da det sikrer et naturligt tandslid.

Letfordærlige foderrester (også i forrådet) samt ekskrementer fjernes, og frisk vand gives dagligt. Bundlaget skiftes efter behov (lad lidt være tilbage, så dyrenes dufte bevares); mindre bure kræver oftere skift. Bund og inventar bør rengøres grundigt i bund et par gange om måneden.

6. Stimulering og behov for motion

Deguer er meget nysgerrige og aktive dyr, og skal have rig mulighed for at undersøge, løbe, kravle, klatre og grave. Stimulering af deres naturlige graveadfærd er essentielt, helst et dybt jordbundslag, men mindst en kasse med jord. Gem foderemner forskellige steder, og nødder med skal er gode i ny og næ.

Tamme individer, der let kan lokkes tilbage og håndteres, kan lukkes ud, f.eks. i en løbegård, så de kan undersøge et større område. Døre, vinduer og andre sprækker skal lukkes helt til, så de ikke kan undslippe eller blive fastklemt. Ledninger og giftige planter gøres utilgængelige, da de gnaver i stort set alt. Deguer skal løftes roligt med to hænder, og kun hvis helt nødvendigt kan der kortvarigt holdes helt inde ved haleroden (aldrig i selve halen, som derved kan falde af), mens der støttes under dyret. Ved hård håndtering og forskrækkelse kan de bide hårdt i forsvar.

7. Fodring

Som grundkost bør gives en god degu- og chinchillablanding uden solsikkekerner, nødder, honning og andre sukker-/fedtholdige emner. Dertil suppleres med vaskede grøntsager såsom gulerod, selleri, kål, majs, agurk, salat og kogt kartoffel. Frugt, rosiner og nødder bør kun gives i meget begrænset omfang grundet risikoen for overvægt og diabetes. Proteintilskud fra

hundetørfoder eller universalfoder og tilskud af C-vitamin kan gives. Hø, grene (f.eks. fra frugttræer), og frisk vand, f.eks. i flaske, skal altid være tilgængeligt.

8. Sociale behov

Deguen lever i naturen i mindre kolonier/grupper, typisk med en han, flere hunner og deres unger. Sammen forsvarer de deres territorium (deres underjordiske gangsystem) mod fremmede deguer. Deguer bruger en række lyde samt urinafmærkninger til at kommunikere med hinanden. Flokfæller sover ofte tæt sammen, og grundet dette stærke, sociale behov skal de altid holdes i par eller flere sammen. I fangenskab kan det ofte lykkes med visse hensyn at sætte fremmede individer sammen. Voksne, fremmede hanner vil oftest komme op at toppes, medmindre anlægget er stort. Brødre kan dog holdes sammen uden hunner i nærheden. Det er ikke unormalt, at individer til tider toppes over f.eks. mad. Så længe dette er kortvarige episoder, og parret/gruppen i øvrigt trives fint sammen, er det ikke noget problem; ellers skal de skilles ad.

9. Formering, yngelpleje og eventuel neutralisation

Hunner opfostrer deres unger i samme hule, og hannerne hjælper til. Der er tilsyneladende ingen fast brunstcyklus hos hunner, men en hans tilstedeværelse kræves formentlig til at udløse ægløsning. I naturen yngler de normalt i forår og/eller efterår med 1-2 kuld pr. år. I fangenskab yngler de året rundt.

Drægtighedsperioden er lang for en gnaver: ca. 3 måneder. Kuld størrelsen er 1-12 unger, men normalt 4-6. Et par dage før fødslen bygger hunnen en rede i en hule og forer den med forskelligt materiale, f.eks. hø. Ungerne fødes udviklede (åbne øjne og fuld pels) og vejer ca. 14 g. I sjældne tilfælde er de nøgne og blinde. Ungerne dier i ca. 3-4 uger men indtager samtidig vand og fast føde, så dette skal altid være tilgængeligt. Kønsmodenhed optræder normalt i 5-6 månedersalderen. Ungerne skal være min. 5 uger, før de fjernes.

10. Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel

Hold aldrig deguen i selve halen, da den herved kan tabe den. Bliver vævet betændt (sort eller gult sår) bør dyrlægen straks opsøges, da det ellers kan være fatalt. Deguer kan udvikle sukkersyge ved for sukkerholdig kost. Tegn herpå er stort væskeindtag og hurtigt væggtab. Der er få behandlingsmuligheder, så foder kun sparsomt med sukkerholdige fødeemner. Sørg for altid at have masser af gnavemateriale tilgængeligt, så forvoksede tænder undgås. Øjenbetændelse kan forekomme, ofte grundet træk. Betændelsen kan afhjælpes ved at bade øjnene med lunken kamillete på en tot vat, ellers kontakt dyrlægen.

Øvrige informationer

Degu (*Octodon degus*). Denne degu-art er kun udbredt i det centrale Chile fra kysten til den vestlige del af Andesbjergene i åbne områder med småbuske, krat, klipper og sten. Arten er her almindelig og anses ikke som værende truet i naturen.

Foto: Vladimír Motyčka

Slutblok

Udarbejdet af Dyrenes Beskyttelse (www.dyrenesbeskyttelse.dk) i samarbejde med Dansk Primat Sammenslutning - Foreningen for Exotiske Pattedyr (www.aber.dk).

Pasningsvejledningen indeholder generel information om pasning af en dyreart/dyregruppe. Yderligere oplysninger kan findes på biblioteket eller på ovennævnte og andre hjemmesider. Pasningsvejledningens faglige indhold er godkendt af Rådet vedrørende hold af særlige dyr den 2.12.2013 i henhold til bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med dyr.